

TILVÆKST Salgsafgrøder, nr. 31, 9. november 2017

Indhold

- **MARK**
- Aktuelt i marken
- Få styr på krav til dyser, når du laver mark- og sprøjteplan
- **ARRANGEMENTER OG KURSER**
- Ekstra sprøjtekurser
- Kurser om FarmTracking

MARK

Aktuelt i marken

Af planterådgiver Marie Uth

Der er stadig mange marker som er meget våde. Vi er nu gået over til vintertid, og det er ikke sandsynligt, at markerne når at tørre op i år, så færdsel bliver muligt. Nogle vintersædsafgrøder lider i den våde jord, og det kan blandt andet ses i foragre og våde pletter, hvor kornet er gult. Våd jord og sammentrykket jord har resulteret i et ildfattigt miljø. På de marker, hvor færdsel er mulig, er det aktuelt med udsprøjtning af mangan i vintersæd og Kerb i vinterraps.

Billede 1 Vinterbyg som er blevet gult i forageren, hvor jorden er trykket sammen. Situationen er forværret af, at jorden er lerholdig og meget våd (Foto: Marie Uth, SAGRO).

Mangan

Sørg for at tildele mangan til vintersæd, hvor der erfaringsmæssig er risiko for manganmangel. Vinterbyg er mest følsom overfor manganmangel. Derefter kommer vinterhvede, og vinterrug er mindst følsom. Der er størst risiko på høj sandjord.

Tabel 1 Løsningsforslag til afhjælpning af manganmangel. Der tildeles 400 g mangan pr. ha. Der bør altid medtages spredeklæbemiddel til manganprodukter.

Middel	Type	Indhold	Dosering	Vejl. pris. (kr./ha)
Mangansulfat (pulver)	Mangansulfat	320 g/kg	1,3 kg/ha	13
Nitraman	Nitraman	235 g/kg	1,7 l/ha	85
BioMangan 180 NS	Biologisk	180 g/kg	2,0 l/ha	61

Kerb 400 SC i vinterraps

Jordtemperaturen er nu nede på 8 °C, og det er et godt tidspunkt at behandle vinterraps med Kerb 400 SC.

Vær opmærksom på, at der ikke må etableres korn før syv måneder efter en behandling med Kerb 400 SC. Hvis behandlet raps skal sås om til foråret, kan der i stedet etableres vårraps, ærter, hestebønner, majs og kartofler.

Kerb 400 SC er godkendt under dispensation, og midlet må anvendes i perioden 1. okt. – 14. dec. 2017 og 1. jan. – 28. feb. 2018. Der anvendes typisk 1-1,25 l/ha.

Læs mere om dosering og krav i forbindelse med dispensationen i TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 29.

Havrerødsot

Sidste år var der stor fokus på at bekæmpe bladlus i vintersæd om efteråret for at modvirke havrerødsot. I år har vi ikke set marker med behov for bekæmpelse. Det kolde vejr og sen såning har betydet, at havrerødsot ikke er et stort emne i år. Risiko for havrerødsot forekommer i tidligt sået vintersæd i milde områder, og bekæmpelse anbefales ved bladlus på 2-3 % af planterne.

Nedvisning af efterafgrøder

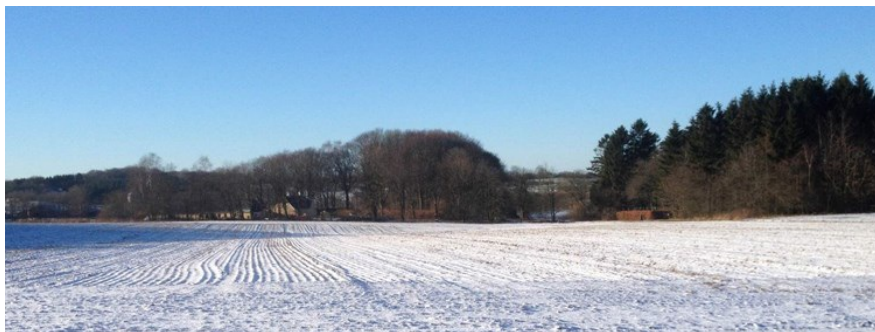
Efterafgrøder må nu nedvisnes og nedmuldes. Vi forventer, at vækstforholdene fortsat er så gode, at der kan forventes god effekt af en glyphosat-sprøjtning på rapgræsser, rajgræsser, mv. Vi forventer også, at du kan opnå en bedre effekt på kvik nu fremfor ved en behandling i det tidlige forår.

Bemærk undtagelsen i majs, hvor pligtige- og husdyrefterafgrøder samt målrettede efterafgrøder først må destrueres 1. marts.

Se løsningsforslag i TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 22.

3 opgaver til vintertiden

Der er blevet vintertid, og det er småt med opgaver i marken. I det følgende har vi samlet nogle forslag til opgaver, som er oplagte at tage fat på nu.

Dræning af våde marker

Det er et godt tidspunkt at dræne nu. Det er nu, du kan se, hvor der er dræningsproblemer. Du kan evt. markere steder med behov for dræning i FarmTracking. Dermed er det lettere at huske, hvor vandet samler sig.

Beskæring af hegn og rydning af træer

Det er et godt tidspunkt at beskære hegn langs veje og ubevoksede marker. Vær især opmærksom på at beskære hegn, der breder sig ud over offentlig vej.

Hvis du planlægger at rydde bevoksning med henblik på at opdyrke arealet og søge grundbetaling i 2018, skal rydningen foretages inden årsskiftet. Desuden skal der i Tast selv-service søges om at få arealet med i markblok. Dette kan du med fordel gøre i god tid inden ansøgningsfristen i april.

Hvis du har behov for at købe betalingsrettigheder, tilbyder SAGRO at formidle kontakt mellem sælgere og købere af betalingsrettigheder.

Oprydning i kemikalierummet

Nu hvor sprøjtesæsonen er ved at være slut for i år, er det et godt tidspunkt at gå kemikalielageret igennem.

Der er hele tiden midler, som bliver afmeldt af firmaet, eller som af en anden grund mister sin godkendelse. Da bøden for opbevaring af ulovlige midler typisk er 5000 kr. pr. dunk, er der god grund til at tjekke de enkelte dunke med jævne mellemrum. Vær særligt opmærksom på midler, der har været godkendt i en kortere periode under dispensation. Vi har et eksempel på et kontrolbesøg, hvor en landmand blev sanktioneret for at opbevare Talius, som kun var godkendt i perioden 25. marts til 25. juli 2017.

Billede 3 Udsnit af kontrolrapport fra en kontrol af plantebeskyttelsesmidler foretaget af Landbrugsstyrelsen. Ved besøget blev der fundet ulovlig besiddelse af 0,2 l Talius.

Vi fandt følgende overtrædelser ved kontrollen:

- Besiddelse af ulovligt dansk plantebeskyttelsesmiddel

Besiddelse af ulovligt dansk plantebeskyttelsesmiddel

Reg-nr.	Navn på middel	Aktivstof	Beskrivelse
3-196	Talius	Proquinazid	0,2 L 200 Gr. /L

Husk at der er en række glyphosatmidler og dunke med gammel faremærkning, som ikke er lovlige at opbevare efter 1. januar. Læs mere i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 25**.

For at sikre dig, at du kun har lovlige dunke i kemikalierummet, er det nødvendigt at tjekke registreringsnummeret for hvert middel. Det kan du gøre på flere måder:

- Brug app'en KemiTjek (se mere nedenfor)
- Slå midlet op på positivlisten (<https://middeldatabasen.dk/positiveList.asp>)
- Skriv alle registreringsnumre ned på en liste, og få din planterådgiver til at tjekke midlerne
- Bestil et Kemitjek af en planterådgiver i SAGRO (<http://www.sagro.dk/nyhedsarkiv/kemitjek>)

KemiTjek-app'en

Med app'en KemiTjek kan du scanne strejkoden på dunken og med det samme se resultatet på skærmen.

App'en koster 99 kr. pr. år, og du kan finde den i Playbutik/AppStore, eller du kan hente app'en med følgende QR-kode:

Få styr på krav til dyser, når du laver mark- og sprøjteplan

Af planterådgiver Marie Uth

Vi har tidligere skrevet om de nye muligheder for at sprøjte nær vandmiljø og §3 områder trods afstandskrav på etiketten, samt krav om brug af afdriftsreducerende udstyr ved sprøjtning med Boxer. I denne artikel finder du en anvisning til, hvordan du håndterer de nye krav i praksis.

Der er tre ting, som du skal have styr på:

- På hvilke af dine marker, der er krav om afdriftsreducerende udstyr
- At du har de rigtige dyser
- Hvordan du nemt laver de nødvendige registreringer

Overblik over de nye krav

De nye krav til dyser er:

- 90 % afdriftsreduktion, hvis du vil nøjes med 2 m's afstand til vandløb og §3 områder
- 75 % afdriftsreduktion ved sprøjtning med prosulfocarb (Boxer)
- 50 % afdriftsreduktion, hvis du vil halvere afstandskravet til vandløb og §3 områder (afstanden skal dog mindst være 5 m)

Det er ikke alle midler, der har afstandskrav til vandløb og/eller §3 områder. I tabel 2 er et udvalg af de mest anvendte midler med afstandskrav. Du kan også finde informationer på din sprøjteplan om de planlagte midlers afstandskrav. Det kræver dog at din markplan er ajourført med afstande til vandløb og §3 områder.

Tabel 2 Udvalg af de mest anvendte midler med afstandskrav til vandmiljø eller §3 områder (opdateret 13/11-17).

Produkt (-er)	Afstandskrav ifølge etiketten	
	Vandløb, søer mm.	§3 områder
Adimax	10	
Agil 100 EC	2*	
Atlantis OD	2*	
Belkar	2*	10
Biscaya OD 240	10	
Boxer / Fidox EC / Roxy EC	10	
Buctril EC 225	10	
Caryx	2*	
Command CS / Kalif 360 CS / Reactor 360 CS	2*	
Cossack OD	2*	5
DFF / Legacy 500 SC / Sempra	10	
Focus Ultra		5
Hussar Plus OD	2*	5
Juventus 90	10	
Kaiso Sorbie	10	
Karate 2,5 WG	20	
Kerb 400 SC	2*	
Lexus	2*	
Mavrik 2F / Mavrik Ultra	10	
Orius 200 EW	10	
Othello	10	
Pixxaro EC	10	5
Primus XL	2*	5
Stomp CS	20	
Topik	2*	
Trimmer 500 WG	2*	5
Xinca / Maya	20	5

*Et afstandskrav på 2 m til vandmiljø har ingen praktisk betydning, hvor der i forvejen er 2 m bræmmer.

Du kan nøjes med én dyse til de fleste opgaver

I praksis er det langt det nemmeste, hvis man kan nøjes med én dyse til alle opgaver. Det kan du langt hen af vejen opnå med tre dyser fra tre fabrikater. Du finder de tre dyser i tabel 3, samt information om sammenhængen mellem afdriftsreduktion og tryk. Se også et eksempel på billede 4.

Det kan være svært at få fat i en af de nævnte dyser, men der er også lignende dyser, som i mange tilfælde er lige så anvendelige. Du kan få hjælp til at vælge en egnet dyse til netop dit behov ved at kontakte Jens Peder Pedersen på tlf.

Tabel 3 Oversigt over tre dyser, som er anvendelige til alle typer sprøjteopgaver, og som kan anvendes til både 50, 75 og 90 % afdriftsreduktion. Alle tre dyser er ISO 03 – vinklet dobbeltviftet kompakt luftinjektionsdyse (blå).

Dysemærke		Albuz	Hardi	Lechler
Dysetype		CVI Twin 110-03	Minidrift DUO 110-03	IDKT 120-03 POM
Maks. tryk i bar	90 % reduktion	1,5	1,5	1,5
	75 % reduktion	2,0	2,0	2,0
	50 % reduktion	6,0	4,0	4,0

Billede 4 Eksempel på en ISO 03 kompakt luftinjektionsdyse fra Lechler.

For at opnå den ønskede afdriftsreduktion, er det nødvendigt at køre med:

- 8 km/t
- 50 cm over afgrøde (ved vinklet dyse kan bommen sænkes til 40 cm)
- 1,5 bar ved 90 % og maks. 2 bar ved 75 %

Med de nævnte dyser i tabel 3 kan du også løse opgaver, hvor der kræves mindre dråbestørrelse, og hvor der ikke er krav om afdriftsreduktion. Det kan f.eks. være sprøjtning af småt græsukrudt. Her kan du køre med højere tryk, hvilket giver finere dråber, men også større vandmængde. Begge dele har stor betydning for effekten.

Ved sprøjtning med glyphosat opnås den bedste effekt ved at anvende en lav vandmængde (maks. 150 l/ha). Det kan man ikke opnå med en dyse fra tabel 3 uden at komme langt op i hastighed. Du kan enten vælge at gå på kompromis med effekten og køre med en større vandmængde, eller du kan skifte til en mindre dyse, f.eks. en 025 kompakt luftinjektionsdyse eller lowdriftdyse.

Dokumentation er nødvendig

Ud over at sprøjte med de rigtige dyser, er der krav om, at der skal laves dokumentation ved anvendelse af afdriftsreducerende sprøjteudstyr. Kravet er, at der for hver sprøjteopgave med anvendelse af afdriftsreducerende udstyr skal udfyldes en seddel med:

- Dato
- Sprøjteføre
- Dysefabrikat og dysenavn
- Anvendt afdriftsreduktion (50, 75 eller 90 %)
- Anvendt sprøjteteknik (hastighed, vandmængde og bomhøjde)
- Højeste anvendte tryk
- Anvendt middel og afstandskrav på etiketten
- Anvendt afstand til vandmiljø og §3 områder

Dokumentationen skal laves indenfor 7 dage efter opgaven er udført.

Du kan foretage dokumentationen på din sprøjteplan (se mere nedenfor) eller på et printet skema.

Vi anbefaler følgende to skemaer:

- Hvis du ønsker at føre sprøjtejournal i hånden: SAGROs skema til sprøjtejournal, hvor du også kan registrere brug af afdriftsreducerende udstyr. Find skemaet her: <http://www.sagro.dk/raadgivning/planter/print-selv>

- Hvis du ønsker at du ønsker at udfylde et særskilt skema: Seges har udarbejdet følgende skema til dokumentation:

I løbet af foråret bliver det også muligt at foretage registreringen direkte i FarmTracking. Husk at du i øjeblikket har mulighed for at prøve FarmTracking gratis. Læs mere i **TILVÆKST Salgsafgrøder nr. 29**.

Gør det nemt for dig selv og ajourfør din markplan

En nem måde at holde styr på, hvornår du skal anvende afdriftsreducerende udstyr, er ved at ajourføre din markplan med afstande til vandløb og §3 områder. Så vil der automatisk fremgå af sprøjteplanen, om der er krav ved brug af de enkelte midler på den pågældende mark.

Samtidig er der mulighed for at udføre dokumentationen direkte i sprøjteplanen, når opgaven er udført.

Tag hensyn til din maskinstation

Hvis du har en maskinstation eller en anden landmand til at sprøjte for dig, er det nødvendigt at informere vedkommende om, om der er behov for at anvende afdriftsreducerende udstyr på dine marker. Aftal om sprøjteføringen ønsker et markkort med oplysningerne om vandmiljø og §3 områder, eller om han ønsker at oplysningerne skal fremgå af sprøjteplanen eller Mark Online og FarmTracking.

ARRANGEMENTER OG KURSER

Ekstra sprøjtekurser

Vi udbyder to ekstra sprøjtekurser i hhv. Billund og Herning, da der har været stor søgning til årets sprøjtekurser.

De to ekstra kurser afholdes:

- Onsdag den 29. november kl. 8.30-16.00 i Billund - læs mere om kurset [her](#)
 - Torsdag den 7. december kl. 8.30-16.00 i Herning - læs mere om kurset [her](#)
-

Kurser om FarmTracking

Vi udbyder et kursus i at anvende FarmTracking. Kurset henvender sig til landmænd, som ønsker at anvende FarmTracking optimalt. Efter kurset kan du anvende de vigtigste funktioner i FarmTracking.

Du vil også få råd og tips der gør, at du kan få det fulde udbytte af programmet.

Husk at du kan prøve FarmTracking gratis frem til 1. maj 2018.

Kurset udbydes følgende steder:

- Tirsdag den 6. februar 2018 kl. 9.00-11.30 i Esbjerg – læs mere [her](#)
- Tirsdag den 6. februar 2018 kl. 13.00-15.30 i Billund – læs mere [her](#)
- Torsdag den 8. februar 2018 kl. 9.00-11.30 i Holstebro – læs mere [her](#)
- Torsdag den 8. februar 2018 kl. 13.00-15.30 i Herning – læs mere [her](#)